

Alkotmánybíróság
Budapest 1015
Donáti utca 35-45

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 0 3 5 4 - 0 / 2023		
Érkezett: 2023 FEBR 16.		
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 0	Kezelőiroda:

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

– indítványozó az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c.) pontja** szerinti felhatalmazása értelmében, valamint a **2011. évi CLI. Törvény** – továbbiakban: Abtv – **26.§ (2) bekezdése** alapján és az **Abtv. 51.§ (1) bekezdés** szerinti hatáskörön alapuló, alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem a Tisztelt Alkotmánybíróság elé.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg, hogy a **16/2014(II.19.)IM rendelet** – továbbiakban: rendelet – **39.§ (1) bekezdés g.) pontban, a (2) és (3) bekezdés h.) pontjaiban, 40.§ (1) bekezdés g.) pontban, a (2) és (3) bekezdés h.) pontjaiban, és a 41.§ (1) bekezdés g.) pontban, a (2) és (3) bekezdés h.) pontjaiban** rögzített, telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartásra vonatkozó korlátozások alaptörvény-ellenesen kerültek meghatározásra, ezért az **Abtv. 41.§ (1) bekezdés** értelmében semmisítse meg azokat.

Kérelmem indoklásaként az alábbiakat adom elő:

1.) A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések, és a történeti tényállás.

A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések:

- 1.) **Rendelet 39.§ (1) bekezdés g.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta egy alkalommal egy óra időtartamban engedhető.
- 2.) **Rendelet 39.§ (2) bekezdés h.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta egy alkalommal egy óra időtartamban engedhető, mely 30 perccel meghosszabbítható.
- 3.) **Rendelet 39.§ (3) bekezdés h.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta két alkalommal egy óra időtartamban engedhető.
- 4.) **Rendelet 40.§ (1) bekezdés g.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta egy alkalommal egy óra időtartamban engedhető.
- 5.) **Rendelet 40.§ (2) bekezdés h.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta két alkalommal egy óra időtartamban engedhető, mely 30 perccel meghosszabbítható.
- 6.) **Rendelet 40.§ (3) bekezdés h.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta három alkalommal egy óra időtartamban engedhető.
- 7.) **Rendelet 41.§ (1) bekezdés g.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta két alkalommal egy óra időtartamban engedhető.
- 8.) **Rendelet 41.§ (2) bekezdés h.) pont:** telekommunikációs eszköz útján történő

kapcsolattartása havonta három alkalommal egy óra időtartamban engedhető.

9.) Rendelet 41.§ (3) bekezdés h.) pont: telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartása havonta négy alkalommal egy óra időtartamban engedhető.

Történeti tényállás:

2023. január 1. napján hatályba lépett a **2013. évi CCXL. Törvény** – továbbiakban: **bvtv.** – **175/B.§-a**, mely a következő normaszöveggel került elfogadásra:

175/B. § (1) Az elítélt a végrehajtási fokozatokra és rezsimekre vonatkozó szabályok szerint havonta legalább egyszer, alkalmanként legalább egy, legfeljebb két órában élhet a bv. intézet által biztosított telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartás lehetőségével.

(2) A telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartás a bv. intézet rendje, a fogvatartás biztonsága érdekében jogszabályban meghatározott módon ellenőrizhető, indokolt esetben megszakítható, amelyről az elítéltet és a kapcsolattartót tájékoztatni kell.

Ennek Alaptörvény szerinti és nyelvtani-logikai értelmezését követően az állapítható meg, hogy bár rezsimekre vonatkozó szabályok szerint, de akár havi 60 órában is élhet az elítélt a telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartás lehetőségével, mint a kapcsolattartásához való jogának érvényre juttatásával telekommunikációs eszköz útján.

2.) Alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezések hatályosulása folytán megsértett Alaptörvényi rendelkezések.

Alaptörvény I. Cikk (3) bekezdés:

Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Alaptörvény II. Cikk:

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogatástól kezdve védelem illeti meg.

Alaptörvény VI. Cikk (1) bekezdés:

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

Indokolás arra nézve, hogy az Alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezések hatályosulásuk folytán miért sértették meg a megjelölt Alaptörvényi rendelkezéseket.

Alaptörvény I. Cikk (3) bekezdés sérelme – a szükségességi-arányossági teszt, illetve a törvényi szabályozás hiánya:

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével összefüggésben az Alkotmánybíróság határozottan foglalt állást a körben, hogy az alapjogok csak törvényben meghatározottak szerint korlátozhatók, ez esetben is kizárólag a szükségességi-arányossági szempontok figyelembe vétele mellett, melyek megállapításához a bv.tv. is számos rendelkezéseket tartalmaz. Az államnak az alapjogok biztosítására vonatkozó kötelezettségéből magától értetődően következik, hogy az alapvető jogokat csak a mindenkoriban alkotmányban meghatározott módon korlátozhatja, melyre az Alaptörvény I. Cikk (3) bekezdésének első mondata az irányadó, miszerint: „az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.”

A törvény jelen esetben nem más, mint a bv.tv., annak 175/B.§-a, melyben meghatározza az elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak kapcsolattartáshoz való joga érvényesítésének egyik formájának a korlátait, ami a „legalább havonta egy alkalommal, alkalmanként egy, legfeljebb két óra” ami egyben azt is jelenti, hogy akár havonta 60 órában is élhet az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott a telekommunikációs eszköz nyújtotta kapcsolattartási formával, ami igazán elősegíthetné a prizonizációs hatás csökkenését, melynek elősegítése egyébként a bv. szervezet részéről nem csupán feladat, de kötelesség is.

A kapcsolattartáshoz való jog, alapjog.

A rendelet hivatkozott szakaszai a minimumra csökkentik a törvény által előírt kapcsolattartási időkeretet a telekommunikációs eszköz útján, mely korlátozás akkor sem felel meg a szükségességi-arányossági szempontoknak, ha az Alaptörvényben meghatározottak szerint, törvényi korlátozásról lenne szó. Azonban ez esetben rendeleti szabályozásról kell beszélnünk, mely szabályozás ugyan megengedett alapjoggal kapcsolatos közvetett és távoli összefüggés esetén a szabályozásra és nem a korlátozásra vonatkozóan, de alapjoggal kapcsolatos korlátozásra rendeleti szabályozás az Alaptörvény értelmében nem megengedett, rendeleti szabályozással alapjogot korlátozni alaptörvénnyel ellentétes végrehajtási gyakorlatot eredményez.

A sérelmezett jogszabályi rendelkezések tehát azért ellentétesek az Alaptörvény I. Cikk (3) bekezdésének első mondatában meghatározottakkal, mert a kapcsolattartáshoz való jogra, mint alapjogra a korlátozásokat nem törvény, hanem a törvény végrehajtási rendelete határozza meg, miközben rendeletben csupán az alapjoggal kapcsolatos közvetett és távoli összefüggések esetén, és csakis a szabályozás és nem a korlátozás tekintetében fogalmazhatók meg szabályok.

Alaptörvény VI. Cikk (1) bekezdés – a kapcsolattartáshoz való jog korlátozása:

a kapcsolattartáshoz való jogait az elítélteknek és az egyéb jogcímen fogvatartottaknak a bv.tv. szabályozza a „Kapcsolattartás **szabályai**” fejezetcímben. A kapcsolattartás formái a következők:

1. levelezés
2. telefonbeszélgetés
3. telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartás
4. csomag küldése és fogadása
5. látogató fogadása
6. látogató bv. intézeten kívüli fogadása
7. kimaradás
8. eltávozás

Ezek együttes alkalmazása biztosítja az elítélteknek és az egyéb jogcímen fogvatartottaknak a

kapcsolattartáshoz való joguk, büntetés-végrehajtási jogviszony szerinti korlátozásának megfelelő érvényesítését, bármely kapcsolattartási formában biztosított kapcsolattartás törvénnyel ellentétes korlátozása, korlátozza az elítélteknek és az egyéb jogcímen fogvatartottaknak a kapcsolattartáshoz való jogát.

A büntetés-végrehajtási jogviszony szerinti kapcsolattartáshoz való jogkorlátozást a **bv.tv. 9.§ (2) bekezdése**, a **83.§ (4); (6); (8) bekezdései**, **164.§ (6) bekezdése**, a **172.§** - szabályozza, ezeket együtt olvasva a **bv.tv. 118.§ (3) bekezdésével**, mely szakaszok összessége a kapcsolattartásra vonatkozóan kötelezettséget fogalmaz meg a bv. szervezet dolgozóinak, vagyis a kapcsolattartás korlátozását csakis a hatályos törvénynek megfelelően, az Alaptörvénnyel összhangban gyakorolhatják, mely korlátozásra, nem általános jelleggel, eseti elbírálás alapján, egy elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott, vagy ennek csoportjával szemben alkalmazható a törvényben meghatározott ideig és módon.

A hivatkozott és sérelmezett rendeleti korlátozások a kapcsolattartás egyik – egyébként mindegyik – szegmensére vonatkozóan nem felelnek meg sem az Alaptörvényben rögzített, „**Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.**” előírásnak, sem az ezt követő, egyébiránt a bv.tv.-ben is rögzített szükségességi-arányossági tesztnek, sem az ezzel összhangban megalkotott, és a bv. szervezetre kötelezettséget helyező bv.tv. fent hivatkozott szakaszaiban meghatározottaknak.

Másként fogalmazva, az által, hogy Alaptörvénnyel ellentétesen, rendeleti szabályozással korlátozzák az elítéltek és egy jogcímen fogvatartottak telekommunikációs eszköz útján – és minden egyéb úton – történő kapcsolattartását, éppen az Alaptörvénnyel ellentétes korlátozás teszi szükségszerűen a kapcsolattartáshoz való joguk, mint alapjoguk korlátozását is alaptörvényellenessé.

Továbbá a jogalkotó az „**engedhető**” kifejezéssel, illetve az „**alkalmanként**” szó kihagyásával olyan permisszív jogszabállyá tette a jogszabályi rendelkezést, amely alapján ad absurdum az sem lenne jogellenes, amennyiben teljesen megvonná a telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartást a fogvatartottaktól, illetőleg a havonta több lehetőséget biztosító szakaszok tekintetében az is megfelelné a jogszabálynak, amennyiben a több alkalommal együttvéve biztosítana a bv. intézet a fogvatartottak részére mindösszesen hatvan percet, ami nyilvánvalóan ellentétes a törvény megalkotásakor megfogalmazott jogalkotói akaratral, és ellentétes a törvénnyel, ami a jogforrási hierarchia értelmében meg nem engedett.

Álláspontom szerint a sérelmezett jogszabályi rendelkezéseket legfeljebb gazdasági szükségszerűség (személyi állomány kis létszáma, a telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartásra rendelkezésre álló számítástechnikai eszközök alacsony száma stb.) indokolhatja tekintettel arra, hogy a törvényi rendelkezéshez képest a minimálisra csökkentett, telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartást semmilyen alkotmányos cél, vagy társadalmi érdek nem indokolja, így azonban – gazdasági okból – alapvető emberi jog nem korlátozható.

A hivatkozott törvényi rendelkezés értelmében az elítélteknek és az egyéb jogcímen fogvatartottaknak telekommunikációs eszköz útján havonta legalább egyszer, alkalmanként legalább egy, legfeljebb két órában kell biztosítani a kapcsolattartásukat, tehát ez az ami alapján a bv.tv. rendelkezései szerint a bv. szervnek kell döntést hozni az ilyen jellegű kapcsolattartás korlátozásáról, illetőleg a nem korlátozásáról.

A törvényben előírt elméleti **60** órából az **1**, és maximum, a **legenyhébb esetben is csupán 4 óra engedhetősége** alaptörvénnyel ellentétes módon rendeleti szabályozással, súlyosan sérti az elítéltek és az egyéb jogcímen fogvatartottak Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében deklarált kapcsolattartáshoz való jogát azért, mert **semmilyen alkotmányos indok** nem támasztja alá a

korlátozás olyan mértékét, amely a biztosítható 100%-ból rezsimszabályoktól függően, 1,6%-ra, de legenyhébb esetben is 6,4%-ra csökkenti a telekommunikációs eszközön történő kapcsolattartás lehetőségét.

Végezetül e körben megjegyzést érdemel, hogy az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette – legutóbb megerősítve: 3067/2021(II.24.)AB határozat [18] bekezdése – hogy [18] az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése „átfogóan védi a magánszférát: az egyén magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét. A magánszféra [...] lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek [...]. Rávilágított arra, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánszférához való jog és az Alaptörvény II. cikke által garantált emberi méltósághoz való jog között különösen szoros a kapcsolat. Az Alaptörvény II. cikke megalapozza a magánszféra alakítása érinthetetlen területének védelmét, ami teljesen ki van zárva minden állami beavatkozás alól, mivel ez az emberi méltóság alapja. Az Alaptörvény értelmében a magánszféra védelme azonban nem szűkül le az Alaptörvény II. cikke által is védett belső vagy intimszférára, hanem kiterjed a tágabb értelemben vett magánszférára (kapcsolattartás), illetve arra a térbeli szférára is, amelyben a magán- és családi élet kibontakozik (otthon). Ezen túlmenően önálló védelmet élvez az egyén életéről alkotott kép is (jó hírnévhez való jog).”

[19] **A kapcsolattartás tiszteletben tartása, ahogyan azt az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése megfogalmazza, elsődlegesen a közlések, a felek közötti kommunikáció védelmét, intaktságát - lényegében harmadik személyek számára történő meg nem ismerhetőségét - jelenti,** ugyanakkor az Alkotmánybíróság 3312/2017. (XI. 30.) AB határozata (Indokolás [40]) e rendelkezésnek tágabb értelmet adott, amikor kiterjesztette annak védelmi körét a gyermek és a szülő közötti kapcsolattartásra is {„[e]mellett az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése a gyermek és szülő kapcsolattartáshoz való jogát kívánja biztosítani”}.

[20] A kapcsolattartás joga az Alaptörvény más rendelkezéseiből is következik.

[21] Egyrészt a szülő-gyermek viszonyt mint a családi kapcsolat alapját az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése kifejezett védelemben részesíti, illetve az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése - a kapcsolattartás mellett - garantálja a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot is. A gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolata természetesen különbözik a vele egy háztartásban együtt élő szülővel fennálló kapcsolatától, hiszen a különélő szülő időszakosan vesz részt a gyermek gondozásában, és nem ő hozza meg a napi nevelési döntéseket. Amint azonban a szülő-gyermek viszony sem korlátozódik a gyermekkel egy háztartásban élő szülőre - a szülői státuszt nem szünteti meg a szülők életközösségének a megszűnése -, úgy a „családi élet” sem feltétlenül a gyermek napi gondozását jelenti csupán. Alkotmányjogi értelemben a gyermek és a különélő szülő kapcsolata is - a konkrét körülményektől függően, mindaddig, amíg a helyzetéből adódó sajátos módon a szülői funkciókat betölti a különélő szülő - a családi élet fogalma alá esik, és védelemben részesül {vesd össze: BDT2018. 3822., Indokolás [24]; Emberi Jogok Európai Bírósága, *Moog kontra Németország* (23280/08 és 2334/10), 2016. október 6., 53. bekezdés}.

Mindebből álláspontom szerint az is levezethető, hogy a fogvatartottak és szüleik, a fogvatartottak és gyermekeik közötti kapcsolattartás gyakori remdszerességének biztosítása a bv. szervezet, illetőleg a Magyar Állam részéről kötelezettség tekintettel arra is, hogy ennek biztosítása kiemelt prioritást élvez a bv.tv. re-integrációs célkitűzéseiben, mint a szabadulás utáni beilleszkedés, a jogkövető magatartás kialakulása, a prizonizációs hatás csökkentése, a normalizáció, melyek egyébiránt társadalmi érdekek is.

A bv.tv. szerinti kapcsolattartási formák közül a látogatás, a telefon és a skype (telekommunikációs eszköz) azok, melyek valós időben biztosítják a kommunikációt a fogvatartottak és hozzátartozóik között. Azzal, hogy a levelezés nem korlátozott, a kapcsolattartás más formáit e tény nem válthatja

fel, a kapcsolattartás, a bv.tv. szerinti korlátozásnak megfelelően egyáltalán nem biztosított tekintettel arra, hogy a levelezéskor legjobb esetben is 4 napos csúszással érkeznek meg az információk a családról, és a családhoz, ez idő alatt nem marad más, mint a kétség, és a fájdalom mind a fogvatartottaknál, mind pedig a hozzátartozóiknál.

A látogatástól a havi egyetlen alkalmával és a semmilyen fizikai kontaktust nem megengedő végrehajtásával (senkinek) szinte el is lehet tekinteni, mert semmilyen formában nem segíti elő a családi, baráti kapcsolatok kialakulását, illetve fenntartását.

Így a skype, és a telefon az, amellyel valós időben, most már a törvény szerint akár mindennapi gyakorisággal és megjelenített formában zajlik a kommunikáció, így éppen ezt a lehetőséget lecsökkenteni Alaptörvénnyel ellentétesen, rendeleti szabályozással a lehető legkevesebbre, olyan megengedő normaszöveggel, ami akár a nulla percet is lehetővé teszi, telefonálás tekintetében pedig – bár erre nem terjedhet ki a panaszom – a rendkívül magas percdíjak ellenére is esetemben heti 40 percet enged, olyan szabályozás, ami álláspontom szerint súlyosan korlátozza (alaptörvényellenesen) az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésben rögzített kapcsolattartáshoz való jogomat, és az e jogommal szoros kapcsolatban lévő, Alaptörvény II. cikkében meghatározott, emberi méltósághoz való jogomat, mert a családtagjaimmal, a szereteteimmel, a barátaimmal havonta, valós időben, rendeleti korlátozás mellett, 1 óra időtartamban van lehetőségem telekommunikációs eszköz útján kapcsolatot tartanom úgy, hogy a vonatkozó, részletszabályokat tartalmazó szervezetszabályozó kizárólag egyetlen hívást, egyetlen kapcsolódást enged meg, vagyis havonta, skype-on egyetlen embert hívhatok, ha ők nem tudnak egy helyen lenni éppen abban az időben, amikor a hívást indítom.

E szerint tehát a társadalmi érdekekkel szemben, ami éppen a kapcsolattartás előmozdítása, minimálisnál is minimálisabba korlátozzák a megsemmisíteni kért rendeleti szakaszok a kapcsolattartáshoz való jogait az elítélteknek és az egyéb jogcímen fogvatartottaknak úgy, hogy rendeleti szabályozással a kapcsolattartás korlátozása, az Alaptörvény értelmében meg nem engedett.

Alaptörvény II. Cikk – az emberi méltósághoz való jog korlátozása:

Az előzőekből következően hatályosulása folytán azért sérti a megsemmisíteni kért jogszabály az elítéltek és az egyéb jogcímen fogvatartottak emberi méltóságát, mert Alaptörvény II. cikke alapozza meg a magánszféra alakítása érinthetetlen területének védelmét, ezért a rendeleti szabályozással és a telekommunikációs eszközön történő kapcsolattartás minimálisra korlátozásával megfosztották a fogvatartottakat e terület védelmének lehetőségétől és attól a kevés lehetőségtől, ami nulla biztonsági kockázat mellett, elviselhetővé teheti a bebörtönzés tényéből eredő egyébként sem elhanyagolható szenvedést és megpróbáltatást, ami a családi kapcsolatok fenntartásában kiemelkedő szerepet játszik a bebörtönzés ideje alatt, megfosztják a civil hozzátartozókat ugyancsak a magánszférájuk alakítása érinthetetlen területének védelmétől, valamint a kapcsolattartás adta egyéb előnyöktől, amivel ugyancsak a fogvatartottak lelki szenvedéseit erősítik annak ellenére, hogy ennek az ellenkezőjének fenntartása és biztosítása a bv. Intézet feladata és kötelezettsége.

4.) Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetősége nincs számára biztosítva.

Rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőség nincs számomra.

5.) Az érintettség és a határidők.

Az érintettségemet igazolom azzal, hogy jelenleg bv. Inézetben tarózkodom, a kapcsolattartásomat korlátozza a rendeleti szabályozás, a megsemmisíteni kért jogszabály 2023. január 13. napján lépett hatályba, vagyis a 180 nap nem telt el az indítványom benyújtásáig.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 68.§ alapján az indítványomat hozza nyilvánosságra.

Nyilatkozom, hogy jelen alkotmányjogi panaszban szereplő személyes adataimat az Alkotmánybíróság közzé teheti, ahhoz kifejezetten hozzájárulok, illetve kifejezetten kérem is ezt.

2023. 02. 13.

Tisztelettel:

